

Հաստատում եմ  
դպրոցի տնօրեն *Soleef* Վ. Բալյան  
<<31>> օգոստոսի 2023թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ  
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ  
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

<<Չարենցավանի ԱՀԿ Վազգեն Ա-ի անվան 3-րդ  
հիմնական դպրոց>> ՊՈԱԿ  
Վ<<Ա>>դասարան

Սուլկարյան Մերի Գուրգենի

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅՑՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով, դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժեքուման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը:

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ուղղությամբ սովորած տեղեկանքները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն:

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն:

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչի նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները:

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ  
Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, զթափրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:



ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնառաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակերտական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	Մոկրա	Օր	Մեթո	Վերստ	Վերստ	Վերստ
1.	Աբրահամյան Դավիթ Հարութ	02.09.20թ. հր35	7139	2013թ	11	21	ար.			
2.	Աբրահամյան Լատրա Կարենի	29.08.23թ. հր50	7507	2013	09	15	իգ.			
3.	Ալահվերդյան Դիանա Վարդանի	02.09.19թ.հր168	6924	2012թ	06	18	իգ.			
4.	Ավագյան Ալեքսանդր Գագիկի	02.09.19թ.հր168	6926	2013թ	06	24	ար.			
5.	Ավետիսյան Էդմոն Գագիկ	02.09.19թ.հր168	6927	2014թ	01	03	ար.			
6.	Ավետիսյան Հրաչ Արմեն	02.09.19թ.հր168	6928	2013թ	05	29	ար.			
7.	Արամյան Սյուզաննա Արթուր	02.09.19թ.հր168	6929	2013թ	02	17	իգ.			
8.	Բաբայան Տիգրան Վախթանգ	03.05.21թ. հր 30	7224	2013թ.	07	15	ար.			
9.	Բարսեղյան Սառա Գարսևան	02.09.19թ.հր168	6932	2013թ	06	20	իգ.			
10.	Գգոյան Դավիթ Սերգեյ	02.09.19թ.հր168	6934	2013թ	12	21	ար.			
11.	Գրիգորյան Վաչագան Գևորգի	29.08.23թ. հր.36	7493	2013	10	06	ար.			
12.	Թորասյան Արեն Էրիկի	02.09.19թ.հր168	6936	2013թ	02	09	ար.			
13.	Խաչատրյան Աննա Արմեն	02.09.19թ.հր168	6938	2013թ	03	06	իգ.			
14.	Խաչատրյան Էմիլ Խաչատուր	02.09.19թ.հր168	6973	2013թ	11	15	ար.			
15.	Խաչատուրյան Կարինե Գևորգ	07.04.22թ հր67	6173	2013թ	07	03	իգ.			
16.	Հակոբյան Դավիթ Նարեկի	12.10.20թ. հր.70	7182	2013թ.	03	11	ար.			
17.	Հակոբյան Յուրա Արծրուն	02.09.19թ.հր168	6941	2013թ	06	05	ար.			
18.	Հայրապետյան Նարե Արմենի	18.08.21թ. հր.65	7227	2012թ.	11	25	իգ			
19.	Հավհաննիսյան Էլեն Կարեն	02.09.19թ.հր168	6942	2013թ	03	11	իգ.			
20.	Մայիսյան Արթուր Արմեն	02.09.19թ.հր168	6943	2013թ	07	16	ար.			
21.	Մարտիրոսյան Հրաչ Սերգեյ	02.09.19թ.հր168	6944	2013թ	07	11	ար.			
22.	Մելիքյան Էլեոնոր Արմեն	02.09.19թ.հր168	6945	2013թ	12	17	իգ.			
23.	Նիկողոսյան Գայանե Դավիթ	02.09.19թ.հր168	6947	2013թ	09	14	իգ.			
24.	Շահնազարյան Միլենա Գևորգ	02.09.19թ.հր168	6948	2013թ	07	14	իգ.			
25.	Շահնազարյան Անահիտ Հրաչ	02.09.19թ.հր168	6949	2013թ	05	15	իգ.			
26.	Պետրոսյան Գևորգ Սուրեն	01.11.21թ. հր226	6184	2013թ	10	03	ար.			
27.	Պետրոսյան Նարեկ Սուրեն	01.11.21թ. հր227	6185	2013թ	10	03	ար.			
28.	Սարգսյան Նանե Գարեգին	29.08.22թ. հր 81	7380	2013թ	08	02	իգ.			
29.	Սեմերջյան Լյուսի Մինաս	02.09.19թ.հր168	6950	2013թ	07	10	իգ.			
30.	Սևանյան Հենրիկ Հրայր	04.04.22թ հր66	7016	2013թ	04	08	ար.			
31.	Միրունյան Նարե Հրանտ	31.08.20թ.հր31	7045	2013թ	01	09	իգ.			

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	ծանրություն
1.	ք.Չարենցավան 3-10-3	098-05-62-04	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
2.	ք.Չարենցավան 5-7-21	09812-25-17	Գեղեցկության սրահ	ապահով	Կատարված է
3.	ք.Չարենցավան 1-9-10	094-10-56-86	ք.Երևան շինարար	ապահով	Կատարված է
4.	ք.Չարենցավան 3-28-1	077-54-82-33	ՀՀՊՆ պայմ.զինծառ.	ապահով	Կատարված է
5.	ք.Չարենցավան 6-25-35	093-55-94-32	ՄԱՎԱ ՄՊԸ	անապահով	Կատարված է
6.	ք.Չարենցավան 2-14-3	098-37-02-09	չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
7.	ք.Չարենցավան 5-11-28	094-13-93-46	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
8.	ք.Չարենցավան 5-13-27	094-13-10-89	ՄԾ բաժնի պետ	ապահով	Կատարված է
9.	ք.Չարենցավան 6-29-3	098-76-06-95	չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
10.	ք.Չարենցավան 3-10-17	098-02-18-70	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
11.	ք.Չարենցավան 2-9-30	098-90-53-43	<<Օվալ պլաստ>> ընկ.	անապահով	Կատարված է
12.	ք.Չարենցավան 3-40-10	077-51-03-55	Անհատ ձեռներեց	ապահով	Կատարված է
13.	ք.Չարենցավան 3-2-18/19	094-52-32-60	ՀՀՊՆ պայմ.զինծառ	ապահով	Կատարված է
14.	ք.Չարենցավան 3-35-29	098-50-13-25	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
15.	ք.Չարենցավան 4-20-28	094-44-10-06	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
16.	ք.Չարենցավան 7-2-50	098-66-77-34	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
17.	ք.Չարենցավան 7-4-13	094-54-40-02	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
18.	ք.Չարենցավան 7-4-17	093-25-66-26	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
19.	ք.Չարենցավան 3-17-42	094-66-52-02	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
20.	ք.Չարենցավան 2-7-13	093-00-19-10	Չար.պետ/քոլեջ	ապահով	Կատարված է
21.	ք.Չարենցավան 3-10-29	077-53-99-75	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
22.	ք.Չարենցավան 2-9-8	099-51-33-16	Ֆանտանի դպ.ուսուցչուհի	ապահով	Կատարված է
23.	ք.Չարենցավան 2-9-1	077-78-22-85	Ն3հիմն.դպրոց,ուսուցչուհի	ապահով	Կատարված է
24.	ք.Չարենցավան 7-6-18/19	077-60-13-30	չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
25.	ք.Չարենցավան 3-34-45	098-20-49-60	չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
26.	ք.Չարենցավան 1 <sup>ա</sup> 2-1	077-90-17-74	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
27.	ք.Չարենցավան 1 <sup>ա</sup> 2-1	077-90-17-74	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
28.	ք.Չարենցավան 8-12-50	093-72-26-99	Ք. Մարտակերտ, սպա	ապահով	Կատարված է
29.	ք.Չարենցավան 6-23-12	093-39-89-95	Ն3հիմն.դպրոց,ուսուցչուհի	ապահով	Կատարված է
30.	ք.Չարենցավան 3-3-11	098-94-55-59	Անհատ ձեռներեց	ապահով	Կատարված է
31.	ք.Չարենցավան 1-11-20/21	077-24-75-90	Անհատ ձեռներեց	ապահով	Կատարված է

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) Դասարանում սովորում է 31 աշակերտ՝ 16 տղա, 15 աղջիկ: Երեխաները դպրոց են գալիս ոգևորված, պատրաստ՝ նոր գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ձեռք բերելու: Երեխաները ընկերասեր են, սիրում և հարգում են միմյանց: Աշակերտները համախմբված են, ընկերասեր, պատրաստ օգնելու միմյանց:
2. ՈՒՍՈՒՄՆԱՊԱՍՏԻԱՐԱԿՅԱԿԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՉԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԸՆԹԱԾՔՈՒՄ Ուսումնական տարվա ընթացքում նախատեսվում են էքսկուրսիաներ, միջոցառումներ, ուսումնադաստիարակչական այլ աչխատանքներ, որոնք ուղղված կլինեն կրթելու և դաստիարակելու կարգապահ աշակերտ-անհատի: Չարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը, նպատակաուղղել երեխայի արժեհամակարգի ձևավորումը և յուրաքանչյուր անհատ-աշակերտի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ: Բոլոր դաստիարակչական աչխատանքները կատարել՝ հաշվի առնելով աշակերտների տարիքային առանձնահատկությունները և ԿԳՄՄ-ի հաստատված չափորոշիչը:

### 3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- 3.1 Հոգևոր դաստիարակություն դաստիարակություն Հայեցի դաստիարակության համար կազմակերպել էքսկուրսիա դեպի մոտակա հոգևոր, մշակութային կենտրոններ: Աշակերտի մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Նույն նպատակով կատարել պատմական ակնարկ, որը կնպաստի հոգևոր դաստիարակության ձևավորմանը:
- 3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն Ֆիլմերի, տեսասահիկների, պաստառների միջոցով ցուցադրել և բացատրել թե գեղեցիկը ինչ դեր ունի ներկայիս կյանքում: Բացի այդ լսել աշակերտների կարծիքը այդ նյութի վերաբերյալ: Կյանքից բերել օրինակներ և ձևավորել գեղագիտական ճաշակ: Գեղագիտական դաստիարակության հիմքում ընկած է հուզազգացմունքային ոլորտի զարգացումը: Այն դաստիարակում է անհատի մեջ գեղեցիկը:
- 3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն Հայրենասիրության կրթության վերաբերյալ կազմակերպել քննարկումներ: Նշել մի շարք ֆիդայիների անուններ և թվարկել այն բնավորության գծերը, որտեղ ակներև է հայրենասիրությունը: Կազմակերպել այցելություններ հայրենական մեծ պատերազմում, Արցախի անկախության, 44-օրյա պատերազմում, Հայաստանի սահմանների պաշտպանության համար զոհված մարտիկների հուշարձաններ:
- 3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն Բացատրել և պահանջել, որ աշակերտները հետևեն իրենց ֆիզպատրաստությանը: Անցկացնել միջդասարանական, միջդպրոցական մրցումներ: Բուժքրոջ հետ

պարբերաբար կազմակերպել քննարկումներ աշակերտների անձնական հիգիենայի, օրվա ռեժիմի, առողջ ապրելակերպի վերաբերյալ:

**3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն** Աշակերտների մոտ ձևավորել սեր դեպի աշխատանքը:

Կազմակերպել դպրոցամերձ տարածքի մաքրում, անցկացնել համադպրոցական շաբաթօրյակներ, արթնացնել սեր աշխատանքի նկատմամբ:

**3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն** Պետք է կազմակերպել էքսկուրսիաներ դեպի բնության գիրկը և այդ ընթացքում թվարկել բնապահպանական մի քանի խնդիրներ, որոնք առկա են իրենց շրջապատում:

Աշակերտներին հանձնարարել հավաքել տեղեկություններ Հայաստանի Հանրապետության ավելի ուշագրավ էկոլոգիական խնդիրների մասին: Կարդալ զեկույցներ աղբի տեսակավորման մասին:

**3.7 Դպրոց ընտանիք կապը** Դպրոցական ծրագրով նախատեսված ժամանակացույցով հրավիրել ծնողական ժողով : Ամուր հիմքի վրա դնել աշակերտ-ծնող-դպրոց-ուսուցիչ կապը: Ծնողների համար կարդալ մանկավարժական թեմաներով զեկույցներ: Դասարանում ստեղծել ծնողխորհուրդ՝ բաղկացած 3-5 հոգուց, ապահովվել ծնողխորհրդի մասնակցությունը ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը:



**ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I շաբաթ	1. Աշխատանքային պլանի կազմում: 2. Դասարանի ակտիվի ընտրություն: 3. Ծնողական ժողովի անցկացում: 4. Դ/Ժ: Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով:	01.09-08.09	Դասղեկ, աշակերտներ
II շաբաթ	1. Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները: 2. Դասարանի սոցիալապես անապահով, ծնողազուրկ, առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող երեխաների հաշվառում և ցուցակի կազմում 3. Դ/Ժ: <<Ինչո՞ւ է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը>>:	11.09-15.09	Դասղեկ, աշակերտներ
III շաբաթ	1. Դասասենյակի կանաչապատում, ծաղիկների խնամք: 2. Դասարանի սանիտարական վիճակի պահպանում, հերթապահություն դասարանում: 3. Դ/Ժ: <<Անկախության անգնահատելի դերն ինձ համար>>:	18.09-22.09	Դասղեկ, աշակերտներ
IV շաբաթ	1. Ծանոթացում դպրոցի տարհանման պլանին: 2. Օգնել աշակերտներին արտադասարանական խմբակներում ընդգրկվելուն: 3. Դ/Ժ: <<Կարողությունների հստակեցում>> թերթիկի միջոցով հստակեցնել, թե որ կարողություններն են ավելի զարգացած:	25.09-29.09	Դասղեկ, աշակերտներ
V շաբաթ	1. Դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովվածության ստուգում: 2. Դասարանի հերթապահության կազմակերպում: 3. Դ/Ժ: <<Ուսուցչի դերը իմ կյանքում>>	02.10-06.10	Դասղեկ
VI շաբաթ	1. Դժվար դաստիարակվող աշակերտների հաշվառում: 2. Շնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում: 3. Դ/Ժ: <<Պատերազմական իրավիճակներում ինչպես օգնել մարդկանց>>	09.10-13.10	Դասղեկ
VII շաբաթ	1. Այցելություն Սուրբ Ամենափրկիչ եկեղեցի: 2. Ծնողների ներգրավումը դաստիարակչական աշխատանքներում: 3. Դ/Ժ: <<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>>	16.10-20.10	Դասղեկ, աշակերտներ
VIII շաբաթ	1. Հերթապահության կազմակերպում: 2. <<Անվտանգ երթևեկություն>> անկյան պատրաստում: 3. Դ/Ժ: <<Փողոցներում ճանապարհներին սովորողների վարքի հիմնական կանոնները>>	30.10-03.11	Դասղեկ, աշակերտներ
IX շաբաթ	1. Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ: 2. Անհատական աշխատանք դժվար դաստիարակվող և առանձնահատուկ կարիք ունեցող աշակերտների ծնողների հետ: 3. Դ/Ժ: <<Մաքրությունն է առողջության երաշխիք>> գրույց հիգիենայի կանոնների մասին:	06.11-10.11	Դասղեկ, Ուսուցիչներ Դասղեկ, հոգեբան
X շաբաթ	1. Հերթապահություն դասարանում: 2. Մասնակցություն ԱԽ-ի կողմից կազմակերպվելիք միջոցառումներին. պոեզիայի ժամ <<Մեր սիրո աշունը>>: 3. Դ/Ժ: <<Ովքեր են իմ ընկերները, ի՞նչն են կարևորում ընկերության մեջ>>:	13.11-17.11	Դասղեկ, աշակերտներ
XI շաբաթ	1. Անհատական գրույց ծնողների հետ: 2. Աշխատանք հետ մնացող աշակերտների հետ: 3. Դ/Ժ: «Իմ անվան ծագումնաբանությունը»	20.11-24.11	Դասղեկ, ծնողներ
XII շաբաթ	1. Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում: 2. Դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովվածության ստուգում: 3. Դ/Ժ: <<Հայաստանի հուշարձաններ>>: Ո՞ւր կուզենայիր գնալ հաջորդ ուսումնական էքսկուրսիայի ժամանակ:	27.11-01.12	

XIII շաբաթ	1. Դասարանական անկյան թարմացում:	04.12-08.12	Դասղեկ,աշակերտներ
	2. Մասնակցություն հաշմանդամների միջազգային օրվան նվիրված «Ժպտա և ջերմացրու աշխարհը» խորագրով միջոցառում:		Ուսուցչի օգնականներ
	3. Դ/ժ: Զրույց և քննարկում երկրաշարժի և այլ բնական աղետների, տարհանման կանոնների վերաբերյալ:		զինղեկ
XIV շաբաթ	1.Մարդու իրավունքների օրը մեր դպրոցում. սեմինար-քննարկում «Աշակերտների իրավունքները և պարտականությունները դպրոցում»	11.12-15.12	Դասղեկ,աշակերտներ
	2.Դասասենյակի նախապատրաստումը Նոր տարվան:		
	3. Դ/ժ: «Ինչպե՞ս գերծ մնալ վիրուսներից»:		
XV շաբաթ	1. Դասասենյակի նախապատրաստումը Նոր տարվան:	18.12-22.12	Դասղեկ,աշակերտներ
	2. Աշխատանք անհարգելի բացակայող և հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ:		
	3.Դ/ժ: «Ամանորյա ջերմ մաղթանքներ միմյանց»:		
	<b>II կիսամյակ</b>		
XVI շաբաթ	1. Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում	08.01-12.01	Դասղեկ
	2. Զրույց դասարանի ակտիվի կազմի հետ:		
	3. Դ/ժ:«Աշխատասիրությունը հաջողության առաջին պայմանն է»:		
XVII շաբաթ	1.Դպրոցական դասագրքերի և գրենական պիտույքների ստուգում:	15.01-19.01	Դասղեկ
	2.Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին:		
	3. Դ/ժ «Խոսք ես տվել, կատարի՛ր»:		
XVIII շաբաթ	1.Կլոր սեղան ծնողների շրջանում«Ինչպե՞ս շփվոլ դեռահասի հետ»:	22.01-26.01	Դասղեկ,հոգեբան
	2.Աշխատանք հետ մնացող աշակերտների հետ:		
	3. Դ/ժ: «Մասնագիտությունների մոլորակ»:		
XIX շաբաթ	1.Մասնակցություն Հայոց բանակի կազմավորման 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին «Ուժդ՝ անսպառ, հավատդ՝ անասան, իմ հա՛յ զինվոր»:	29.01-02.02	ՄԿԱ-ի զծ. փոխտնօրեն
	2.Դ/ժ: «Ո՞վ է ինձ համար հերոս» գրույց՝ նվիրված մերօրյա հերոսներին:		
XX շաբաթ	1. Հարստացնել դասարանական անկյունը:	05.02-09.02	Դասղեկ,աշակերտներ
	2. Զրույց՝ նվիրված աշխատանքին, արհեստներին:		
	3.Դ/ժ: «Աշակերտների զբաղվածությունը»:		
XXI շաբաթ	1.Տեղեկատվական ակցիա՝ «Ապահով համացանց» և «Կեղծ տեղեկատվություն»	12.02-16.02	Դասղեկ,աշակերտներ
	2.Գրադարանային շաբաթ. բաց դասերի անցկացում՝ նվիրված գրքի պահպանմանը		
	3. Մասնակցություն «Տյառնընդառաջ»տոնական միջոցառմանը:		
	4.Դ/ժ: «Ընտանեկան ավանդույթներ»		
XXII շաբաթ	1.Անհատական աշխատանք ծնողների հետ:	19.02-23.02	Դասղեկ, ծնողներ
	2. Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ:		
	3. Դ/ժ: «Սիրենք մեր բոլորիս մեծ տունը՝ մեր Հայաստանը»		
XXIII շաբաթ	1.Անչափահասների շրջանում առողջ ապրելակերպի միջոցառումների անցկացում:	26.02-01.03	
	2.Կլոր սեղան՝ «Թմրամոլությունը և դրա բացասական հետևանքները» թեմայով:		
	3.Դ/ժ:«Առողջ մարմնում, առողջ հոգի»:		
XXIV շաբաթ	1.Կանանց տոնին նվիրված տոնական բացիկների պատրաստում:	04.03-08.03	
	2.Մասնակցություն կանանց տոնին նվիրված միջոցառումներին:		
	3.Դ/ժ: «Մայրս լույսն է մեր տան»		
XXV շաբաթ	1. Աշխատանքային տետրերի ստուգում:	11.03-15.03	Դասղեկ
	2.Անցկացնել դասղեկ իդասալսում :		

	3. Դ/ժ: <<Ո՞վ և ինչո՞ւ է ընտրել իմ անունը>>:		
XXVI շաբաթ	1. Անհատական աշխատանք տանել անհարգելի բացակայող սովորողների և նրանց ծնողների հետ:	18.03-22.03	Դասղեկ
	2. Դ/ժ:<<Ճանապարհին՝ մարդիկ, մեքենաներ, կանոններ>>		
XXVII շաբաթ	1. Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում:	01.04-05.04	Դասղեկ, աշակերտներ
	2. Մերձդպրոցական տարածքի մաքրում, ծառատունկ:		
	3. Ֆլեշմոբ՝ նվիրված ծիծաղի միջազգային օրվան:		ԴԱԿ, ԱԽ
	4. Դ/ժ: <<Ծառ տնկիր, միտք սերմանիր...>>		
XXVIII շաբաթ	1. Մրցույթ-վիկտորինա <<Բնությունը մենք ենք>>:	08.04-12.04	5-րդ դաս. աշակերտներ
	2. Դ/ժ: <<Ժամանակակից տրանսպորտի վտանգի մեծ և անկանխատեսելի աղբյուր>>		
XXIX շաբաթ	1. Դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովվածության ստուգում:	15.04-19.04	Դասղեկ
	2. Կլոր սեղան՝ <<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է սնվելուց>>:		
	3. Դ/ժ: <<Պահպանենք բնությունը, պահպանենք առողջությունը>>:		
XXX շաբաթ	1. Մասնակցություն Հայոց Մեծ եղեռնին նվիրված միջոցառումներին <<Աշխարհ մի լռիր...>> խորագրով:	22.04-26.04	Դասղեկ, աշակերտներ
	2. Այցելություն Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր:		
	3. Դ/ժ: <<Բնությունը թույլերի զենքն է>>:		
XXXI շաբաթ	1. Այցելություն որևէ գրողի տուն-թանգարան:	29.04-03.05	Դասղեկ, աշակերտներ
	2. Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում:		
	3. Դ/ժ: <<Մայիսի 1-ը աշխատավորների օր>>		
XXXII շաբաթ	1. Մասնակցություն մայիսյան տոներին նվիրված միջոցառումներին:	06.05-10.05	Դասղեկ, աշակերտներ
	2. Կլոր սեղան՝ ծնողների շրջանում:		
	3. Դ/ժ: <<Հերոսներին պետք է ճանաչել և հիշել>>		
XXXIII շաբաթ	1. Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում:	13.05-17.05	Դասղեկ, ծնողներ
	2. Էքսկուրսիայի կազմակերպման հետ կապված հարցերի քննարկում:		
	3. Դ/ժ: <<Ի՞նչ սպորտաձև եմ նախընտրում>>:		
XXXIV շաբաթ	1. Դասագրքերը նախապատրաստել դպրոցի գրադարանին հանձնելու:	20.05-24.05	Դասղեկ
	2. Աշակերտների տարեկան առաջադիմության ամփոփում:		
	3. Դ/ժ: <<Միասնությունը ուժ է>>		
	4. Ծնողական ժողով		

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Մայրենի			Մաթեմ.			Անգլերեն			Բնություն			Տեխնոլոգիա			ԹԳՀԳ			Ֆիզկուլտուրա			Երգ			Հնդհամենք
	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	խոսքով	վարձավճար	հանձնեց	
1.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
2.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
3.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
4.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
5.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
6.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
7.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
8.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
9.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
10.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
11.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
12.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
13.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
14.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
15.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
16.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
17.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
18.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
19.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
20.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
21.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
22.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
23.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
24.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
25.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
26.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
27.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
29.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070
30.	+	270		+	260		+	350		+	280		+	240		+	220		+	260			190		2070



**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,  
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1	-	-	-	-
2	<<Արաբագիտության>>խմբակ			
3	Նկարչ. խմբակ<<Գույների աշխարհում>>	Նկարչություն		
4	Նկարչ. խմբակ<<Գույների աշխարհում>> <<Արաբագիտության>>խմբակ			
5		Նկարչություն		
6	-	-	-	-
7	-	-	-	-
8			Ֆուտբոլ	
9	-	-	-	-
10			Ֆուտբոլ	
11	-	-	-	-
12	-	-	-	-
13	Նկարչ. խմբակ<<Գույների աշխարհում>>			
14		Դիոլ		
15	Նկարչ. խմբակ<<Գույների աշխարհում>>			
16			Ֆուտբոլ	
17	-	-	-	-
18			Կառատե	
19	-	-	-	-
20			Կառատե	
21	-	-	-	-
22	<<Արաբագիտության>>խմբակ	Դաշնամուր		
23		Պար		
24		Պար		
25	-	-	-	-
26	-	-	-	-
27	-	-	-	-
28	<<Արաբագիտության>>խմբակ			
29	<<Արաբագիտության>>խմբակ			
30		Պար		
31				
32				

















**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, սոսնեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաորոշված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրտության, պետականության և մարդասիրտության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաորոշված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՎԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, էթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդրոցական և արտադրոցական միջոցառումներին.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

## ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

